

5 – класс.

АДАМ ЖАНА АНЫ КУРЧАП ТУРГАН ЖАКЫНКЫ ЧӨЙРӨСҮ

**Жумасына: 1 саат,
жылына: 34 саат.**

№	Тема	Саат	Күтүлүүчү натыйжалар	Мөөнөтү	Тапшырма
1	Киришүү	1	- Адам жана адамды курчап турган жакынкы дүйнөсү тууралуу маалыматтарга ээ болот;	17.09	
2	Мен – адаммын	1	- Ысымы, улуту, белгилүү бир урукка өзүнүн тиешелүүлүгү боюнча идентификациялайт, өзүнүн жана башка адамдардын кайталангыстыгын баалайт;	24.09	
3	Менин ысымым	1	- Ар түрдүү адамдардын кулк-мүнөзүн, адамдын жүрүмтурумунда акылдын, эрктин, мүнөздөрдүн ролун сыпаттайт;	1.10	
4	Кулк-мүнөз	1	- Эмоция жана сезимдердин адамдын жүрүш-турушуна тийгизген таасири, натыйжалары тууралуу түшүнүккө ээ болот;	8.10	
5	Эмоция жана сезим	1	- Муктаждыктар тууралуу маалыматтарга ээ болуп, адамдын руханий жана материалдык керектөөлөрүн мүнөздөп берет;	15.10	
6	Адамдын муктаждыктары	1	- Жумушчу дептер менен иштеп, алган билимдерине анализ жүргүзүп, бышыктайт	22.10	

7	Чейректик кайталоо	1	- Практикалык ишмердүүлүк жүргүзүү, Жумушчу дептердеги тапшырмаларды иштөө менен негизги жана предметтик компетенттүүлүктөрү калыптанат.	5.11	
8	Менин үй-бүлөм	1	- Үй-бүлөлүк баалуулуктарды жана салттарды, ар бир адамдын турмушундагы үй-бүлөнүн ролун сыпаттайт, өзүнүн үй-бүлөсүнүн генеалогиялык тамырлары тууралуу түшүнүктөргө ээ болот; Үй-бүлөлүк баалуулуктарды сактоонун, каада-	29.10	
9	Үй-бүлөлүк баалуулуктар	1	- салттарды жана үрп-адаттарды кармоонун маанилүүлүгүн андап түшүнөт, өз оюн билдирип, көз карашын коргой алат; - Өзүнүн окуу ишмердүүлүгүн, эс алуусун жана бош убактысын уюштурат, өзүнүн чыгармачылык иштерин	19.11	
10	Окуу, оюн, эмгек, чыгармачылык	1	көрсөтөт; - Эмгектин кадыр-баркын жана адамдын тагдырына тийгизген оң жактарын аныктайт, эмгектенүү тууралуу өн пикирге ээ болот;	26.11	
		1	- Кыргызстандагы чыгармачыл инсандар тууралуу айтып берип, алардын мекен үчүн кошкон үлкөн салымын баалап, анализ жүргүзөт; - Өз үй-бүлөсүнүн, туугандарынын жана тааныштарынын	3.12	
11	Менин мекеним – Кыргызстан	1	кесиптерин, өзү жана үй-бүлөсү пайдаланган товарлар менен кызмат көрсөтүүлөрдүн топтомун сыпаттап берет; - «Жаран», «мекендин татыктуу уулу», «коом», «улут» түшүнүктөрүнүн маанисин ачып берет;	10.12	
12	Мамлекеттик символикалар	1	- Мамлекеттик символикалар: желек, герб, гимн тууралуу айтып берет, аларды сыпаттайт жана маанисин түшүндүрө алат;	17.12	

13	Чейректик кайталоо	1	- Практикалык ишмердүүлүк жүргүзүп, топтун иштерине активдүү катышып, өз пикирин билдирип, көз карашын жактайт.	24.12	
14	Коом деген эмне?	1	- Коом деген эмне, коом менен адамдын байланышы эмне экендигин түшүнөт, коомдук институттар, алардын адамдын жашоосундагы ролу жана мааниси тууралуу өз пикирин билдирип, жыйынтык чыгарат;	14.01	
15	Акыйкат коом	1	- Өзүнүн укуктарын, адилеттүү коомдун негизги белгилерин сыпаттайт;	21.01	
16	Жаран	1	- Жаран, жарандуулук, жарандын укуктары жана милдеттери, мамлекет менен жарандык ортосундагы мамиле жана байланыш тууралуу анализ жүргүзөт;	28.01	
17	Кыргызстан – көп улуттуу өлкө	2	- Башка элдердин салттары менен үрп-адаттарын окупүйрөнүүнүн маанисин аңдап түшүнөт;	4.02 11.02	
18	Улуттук каадасалттар жана үрп-адаттар	1	- Кыргызстанда жашаган ар бир улуттун маданиятын, тилин жана диний көз карашын сыйлоого, толеранттуу мамиле кылууга, ошол эле мезгилде кыргыздын улуттук баалуулуктарын сактоого жана сыйлоого үйрөнөт;	18.02	
19	Кесиптер дүйнөсүндө	1	- Кесиптер жана алардын адамдын турмушуна тийгизген таасири тууралуу маалыматтарга ээ болот;	25.02	

20	Баарлашуу	1	<ul style="list-style-type: none"> - Баарлашуунун маанилүүлүгүн, түрлөрүн жана пайдалуу жактары тууралуу айтып берет: - Достукта эң негизги нерсе эмне экенин аныктайт, 	4.03	
21	Менин досум	1	<ul style="list-style-type: none"> - классташтары менен достук мамилесин көрсөтөт; 	11.03	
22	Чейректик кайталоо	1	<ul style="list-style-type: none"> - Өтүлгөн темалар боюнча жыйынтык чыгарып, Жумушчу дептердеги тапшырмаларды иштейт. 	18.03	
23	Инсандын адепахлактык сапаттары жана иш-аракеттери	1	<ul style="list-style-type: none"> - Өзүнүн жана башка адамдардын жүрүм-турумундагы жана кылык-жоруктарындагы намыстын жана кадырбарктын, сараңдыктын жана ичи тардыктын көрүнүштөрүн көрсөтүп, мүнөздөп берет; 		
		1	<ul style="list-style-type: none"> - Моралдык ченемдердин пайда болуусун, алардын мыйзамдардан айырмасын түшүндүрүп берет; - Коомдо өзүн алып жүрүүнүн эрежелерин түшүнөт, жүрүш-туруштун оң жана терс жактарын ажырата алыт, бул боюнча өз көз карашын жактайт; 		
24	Коомдогу жүрүш-туруш эрежелери	1	<ul style="list-style-type: none"> - Тартип бузуу деген эмне экенин түшүндүрүп берет, тартип бузуулар үчүн жоопкерчиликти түрлөрүн ажыратат; 		
		1	<ul style="list-style-type: none"> - Тамеки чегүүнүн, аракеттиктин, баңгиликтин кесепеттерин түшүндүрүп берет, бул заяндуу адаттар боюнча өзүнүн жеке пикирин билдирет; 		

25	Балдардын укук бузуулары жана жоопкерчилиги	1	- Балдардын укук бузууларынын түрлөрү, анын жоопкерчилиги тууралуу маалыматтарга ээ болуп, өзүнүн жана өзүнүн айлана-чөйрөсүндөгү досторунун жүрүштүрүшүнө баа берет, жыйынтык чыгарат		
		1			
26	Кайталоо	1	- Коом, укук, милдет, жоопкерчилик, адамгерчилик сөздөрүнө, алардын өз ара байланышына түшүндүрмө бере алат.		
27	Жылдык кайталоо	1	- Жыл бою өтүлгөн темаларды кайталап, өзүнүн ишмердүүлүгүнө баа берип, жылдык жыйынтыкты анализдейт		
Резерв: 3 с.					

6-КЛАСС.

АДАМ, АНЫН КООМ МЕНЕН БАЙЛАНЫШЫ ЖАНА ЖЕРГИЛИКТҮҮ КООМЧУЛУКТАР

Жумасына: 1 саат,
жылына: 34 саат.

№	Тема	Саат	Күтүлүүчү натыйжалар	Мөөнөтү	Тапшырма
---	------	------	----------------------	---------	----------

1	Киришүү	1	- Адамдын коом менен байланышы жана жергиликтүү коомчулуктар тууралуу маалыматка ээ болот, практикалык ишмердүүлүк жүргүзүү, Жумушчу дептерлер менен иштөө аркылуу негизги жана предметтик компетенттүүлүктөрү калыптанат	22.09	
2	Адамдын жашоо чөйрөсү	1	- Жаратылыштын адам үчүн маанисин ачып берет, жаратылышка болгон камкор мамиле – адамдын жана жарандын нравалык милдети экенин түшүнөт;	29.09	
3	Адамдын биосоциалдык жаратылышы	1	- Адамды адам кылган эмне экенин түшүндүрөт, адам организминин мүмкүнчүлүктөрүн сыпаттайт;	6.10	
4	Адам өзүн-өзү кандайча таанып-билет	1	- Маданият аралык толеранттуулук баарлашуу маданиятынын негизги принциби экендиги тууралуу бүтүмдөрдү чыгарат, кеп этикетинин эрежелерин, жакшы манераларды, меймандостук мыйзамдарын мүнөздөйт;	13.10	
5	Адамдын организминин мүмкүнчүлүктөрү	1	- Өмүр-өлүм маселелери боюнча өз оюн билдирип, жеке коопсуздук, өмүр – баалуулук экенин, өз өмүрүнө, денсоолугуна жоопкерчилик менен мамиле кылуу керектигин, зыяндуу адаттар ден соолукка кандай таасир тийгизерин түшүнөт	20.09	
6	Жеке коопсуздук	1		27.09	
7	Чейректик кайталоо	1	- Адамдын касиеттери, биосоциалдык жаратылышы, айлана-чөйрөсү тууралуу билимдерге ээ болуп, бул боюнча өз көз карашы калыптанат.	3.11	

8	Коомдогу үйбүлөнүн ролу	1	- Үй-бүлөнүн баланы тарбиялоого болгон таасири, үйбүлөдөгү проблемалар эмнеден келип чыгарын, эмне үчүн коом менен үй-бүлө тыгыз байланышта экендигин аңдап түшүнөт, бул боюнча жеке пикирин билдирип, көз карашын жактай алат;	17.11	
9	Коомдогу тилдин ролу	1	- Ар түрдүү жаштагы балдардын өзгөчөлүктөрү, адамдын жашоосундагы достуктун ролу тууралуу маалыматтарга ээ болуп, кошуналар менен өз ара жакшы мамиледе болуунун маанисин түшүнүп, практикалык ишмердүүлүк жүргүзөт;	24.11	
10	Мектеп жана окуучу	1	- Мектептин коммуналдык мейкиндиги, мектеп турмушунун экономикалык аспектилери, мектепте эмгек ишмердүүлүгүн жүргүзүү мүмкүнчүлүктөрү тууралуу айтып берет;	1.12	
		1	- Мектептин коммуналдык мейкиндиги, мектеп турмушунун экономикалык аспектилери, мектепте эмгек ишмердүүлүгүн жүргүзүү мүмкүнчүлүктөрү тууралуу айтып берет;	8.12	
11	Өз алдынча билим алуу	1	- Окуу ишмердүүлүгүн уюштуруу боюнча өзүнүн ишаракеттерин пландайт, өзүнүн мектеп турмушуна катышуусуна баа берет, жүрүм-турумдагы жана окуудагы	15.12	
12	Окуучунун укугу жана милдеттери	1	жеке жоопкерчилигин далилдейт; - Окуучунун укугун жана милдеттерин санап, аларга түшүндүрмө берет	22.12	
13	Чейректик кайталоо	1	- Коом, үй-бүлө, мектеп, достор жана кошуналар тууралуу өз пикирин билдирип, анализ жүргүзөт - Практикалык ишмердүүлүк жүргүзүп, Жумушчу дептерлер менен иштеп негизги жана предметтик компетенттүүлүктөрү калыптанат	29.12	

14	Коомдогу социалдык ар түрдүүлүк	1	- Коомдогу диний, социалдык, курактык айырмачылыктарды сыпаттайт, алардын улуттук өзгөчөлүктөрүнүн белгилерин аныктайт;	12.01	
		1	- Өзүнүн жана башка адамдардын жүрүш-турушун жана кылык-жоруктарын адептик, жакшылык менен жамандыктын позициясынан баалайт;	19.01	
15	Коомдун адепахлактык баалуулуктары	1	- Баланын укуктары жөнүндөгү Конвенцияга, өлкөнүн Конституциясына, КР Үй-бүлө Кодексине ылайык баланын укуктарын санап берет;	26.01	
		1	- Укуктар качан бузуларын аныктайт, бул маанилүү маселелерди ким жана кантип чечерин түшүндүрөт; - Иш-аракеттерди мораль тарабынан айыпталгандарга жана мыйзам менен жазалангандарга бөлүштүрөт	2.02	
16	Коомдогу дин	1	- Диктатура менен демократиянын ортосундагы айырмачылыктарды мүнөздөйт;	9.02	
17	Морал жана укук	1	- Жумушчу дептерлер менен иштеп, алган билимдерине анализ жүргүзүп, бышыктайт	16.02	
18	Мамлекет, анын түрлөрү жана формалары	1		2.03	
		1	9.03		

19	Чейректик кайталоо	1	<ul style="list-style-type: none"> - Коом жана мамлекет, коомдогу институттар тууралуу маалыматтарга ээ болуп, жыйынтык чыгарат - Практикалык ишмердүүлүк жүргүзүү, Жумушчу дептерлер менен иштөө аркылуу негизги жана предметтик компетенттүүлүктөрү калыптанат 	16.03	
20	Мекенди коргоо	1	<ul style="list-style-type: none"> - Жеке жана мамлекеттик коопсуздукка качан коркунуч тууларын аныктайт, бул маанилүү маселелерди ким жана кантип чечерин түшүндүрөт; 		
21	Жарандардын тең укуктуулугу	1	<ul style="list-style-type: none"> - Жашыл тилкелерди, парктар менен токойлорду пайдаланууга жана коргоого, бүткүл дүйнөлүк маданий жана табигый мурастарды сактоого байланыштуу маселелерди ачып берет; 		
22	Кыргызстандагы элдердин улуттук өзгөчөлүктөрү	1	<ul style="list-style-type: none"> - Күндөлүк турмушунда адамдар жашап турган чөйрөсүнө кантип зыян келтиргенине баа берет, «жашыл колдонуунун» маңызын түшүнөт, товарларды 		
23	Айлана-чөйрөнү коргоо (Мамлекеттик мүлктү сактоо жана өнүктүрүү)	1	<p>экологиялык маркерлөө тууралуу маалыматтарды сунуштайт;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мамлекет менен экономиканын ортосундагы байланышты, адамдын ишмердүүлүгүнүн түрлөрүн, киреше булактарын чогултуунун ыкмаларын жана үйбүлөлүк бюджетти эсептейт 		
24	Мамлекет жана экономика	1			

25	Үй-бүлөнүн материалдык абалы	1			
26	Керектөө маданияты	1			
27	Кайталоо	1	- Мекенди, айлана-чөйрөнү коргоо, мамлекет менен экономиканын өз ара байланышы тууралуу маалыматтарга ээ болуп, өз көз карашын, пикирин билдире алат		
28	Жылдык кайталоо	1	- Жыл бою өтүлгөн темаларды кайталап, өз ишмердүүлүгүнө баа берип, жылдык жыйынтыкты анализдейт		
Резерв: 4 с.					